

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre . . . 10 frt - kr.
 Félévre . . . 5 „ „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy órára . . . 1 „ „
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.) barmintve küldendő.

Előfizethető helyben:
 Telegr. K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:
 Négy hasábolj perit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többesbőri hirdetések a kiadónak jutányos áron vételnek fel. Bélyeg díj minden külön bejelölésért 30 kr.

Hirdetést vagy recitátot magában foglaló újsónap sora 30 kr.

Nyitási költségek minden petit sora 50 krajczár.

Hirdetések fölvetésnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. Főter 1828. sz. alatt.)

Készítők nem adták vissza.

Országos tanszerkiállítás Debreczenben.

Debreczen, márcz. 1.

A »Debreczen« február 26-iki számában egy szerkesztői üzenet megrovja a városunkban rendezendő országos tanszerkiállítás intézőit azért, hogy a részletes tervezetet későn küldték be hozzá, melyet aztán, a többi helyi lapok megelőzvént őt abban, nem is akar közleni.

Végtelenül távol áll tőlünk a szándék, hogy a helyi lapok főbbjei között ügyünk terjesztése céljából megkülönböztetéseket tegyünk, — hiszen föltétlen szükségünk van mindeniknek támogatására. Tény azonban, hogy a »Debr. Hirlap« legelőbb közölte kiállítás részletes tervezetünket, de azt nem mi adtuk át neki.*

Igenis, mi nem óhajtunk különbséget tenni a helyi lapok között, hogy melyiket keressük föl közleményeikkel s ennek kimutatására a nem közölt részletes tervezet helyett egy cikket óhajtunk, melyben megírom ez ügy jelen állásának főbb mozzanatait.

Az országos tanszerkiállítás idejéül f. évi aug. 18 szept. 2 közti időt tűzte ki az előkészítő nagybizottság s a beküldendő tárgyak között a következők három fogozatot állapította meg:

a) Mint a kiállítás lényegét képező leg-szükségesebb tárgyak mindenesetre kiállítandók: az egyes jelentkező iskolák, tanító-testületek, tanhatóságok, tankönyv- és tanszerkereskedők, kiadók részéről, mint a hazai és külföldi tanszer, tanszerkészítő iparosok és gyárosok részéről: iskolai butorzatok, belső berendezési tárgyak, tankönyvek, tanszerkészítő, tanszerek, szemléltető képek, gépek, térképek, állat-, növény- és ásvány-gyűjtemények, — pædagogiai szakkönyvek, szaklapok, folyóiratok, ifjúsági iratok, általában mindazon tényezők, melyek a nevelés-oktatásban, a tanító kezében segédeszközökül szolgálnak.

b) Miután az általa kibocsátott általános tervezet, valamint a milleniumi kiállítás tanügyi osztályának határozmányai előírják a részletes tanmenetek, óra- és tantervek, tan-

*) Hogy került mégis oda? Szerk.

A „DEBRECZEN“ TARCZAJA.

Nem!...

I.
 Két évvel ezelőtt még szegény varróleány volt. Féléjszakákon át görnyedt a varrógép mellett, hogy keservesen föntartsa magát, nem ösmert jöletet soha, csak szegénységet, sok nélkülözést és nagy-nagy nyomort... Élt, mert azt hitte, hogy élni muszáj; dolgozott, mert e nélkül nem élhetett meg... és most — hja, hogy változik a világ sorja! — fényes palotában lakik, selyem és bársonyban jár és egész sereg hízog cseléd urója.

Hogyan történt?
 Elmondom.

II.

Futó tűzként terjedt el egy szép, verőfényes őszi nap reggelén a hír, hogy a hatvan éves Bányay Kálmán, az öreg milliómos megnősült.

Tarka csoportok, képződtek az utcán és a kávéházban egyaránt s ki fejszoválya, ki tompa közönyvel, ki pedig gunyosan mosolygva, tárgyalta a hihetetlennek látszó legújabb eseményt.

És midőn akadt egy valaki, aki egész határozottan állította, hogy a milliómos vén Bányay Kálmán 18 éves fiatal leányt vett nőül: azt a valakit egyenesen az örültek házába akarták kergetni, amiért ilyen képtelenséget mer állítani. Sőt Gercsey né ő nagysága is, akizhez a mamák egy tekintélyes része szokott nagyon gyakran egy-egy kis délutáni tracsra összegyülni és aki minden eseményről nagyon hitelesen volt informálva, szintén merő képtelenségnek tartotta annak a valakinek felőrült állítását.

anyag-beosztások, a tanítók írásbeli és rajzi dolgozatainak, a tanítók, tanárok által használt régi és új módszeres eljárásoknak, graphikus táblázatoknak, történeti adatoknak stb. kiállítását: a mennyiben ezekkel hazai tanintézetek bírnak és a kiállításra beküldhetik, a rendező bizottság ezeknek beküldését is óhajtja.

c) A rendezendő országos kiállítás általános szervezete kimondja azt, hogy a kiállítás nagy részben a milleniumi kiállítás előkészítője is akar lenni, a minék folytan készséggel elfogad és örömmel bemutat az egyes tanintézetek épületeiről, belső berendezési tárgyairól, termeiről, udvaráról, iskola-kertjeiről, torna- és játéktereiről, berendezéseiről stb. felvett fényképeket, tervrajzokat, leírásokat.

A továbbiakban való tájékoztatásul óhajtunk még közléteni a következő pontozatokat is:

1. A kiállításra leendő részvétel, az annak idején kibocsátandó bejelentési iveren 1894. aug. 1-ig Vántsa György kiállítási titkárhoz (Debreczen, ker. akadémia) annyival is inkább bejelentendő, miután a később jelentkezők nem vételhetnek figyelembe.

2. A kiállítási területek terdjai a következőleg vannak megállapítva:

- a) 1 □ méter falterület . . . 2 korona.
- b) 1 □ „ asztalterület . . . 4 „
- c) 1 köbm. szekrényterület . . . 6 „

Azon kiállítók, a kik asztalt küldenek, a falterület, a kik szekrényt adnak, az asztalterület megfelelő díjat fizetik.

A terdjai a bejelentésben megjelölt területek után a bejelentéssel egyszerre küldendők be, mert ellenesetben az illető a bejelentett területre számot nem tarthat.

Tanintézetek csoportosított kiállítása terdjimentes, valamint a tanhatóságok is.

A tárgyak, küldemények fuvar- és szállítási díja a kiállítók terhelé, a miről a kiállítás titkára részletes és okmányolt számlát küld a kiállítókknak.

3. Miután a rendező bizottság hat hónapon át a kiállítók teljes tájékoztatása céljából már f. évi márcz. hó első csütörtökétől kezdve »Kiállítás Értesítő« címen egy hivatalos közlönyt ad ki, ennek előkészítési díja (hat órára) 3 korona szintén a bejelentéssel egyszerre küldendő be.

E hivatalos közlönyben hirdetések is ad ki a rendezőség, minék díjat a következőkben állapította meg az előkészítő bizottság:

Egyszeri hirdetés:

- a) 1 oldal, bélyegilletéken kívül 8 korona.
- b) Fel oldal, bélyegilletéken kívül 4 korona.
- c) Egy negyed oldal, bélyegilletéken kívül 2 korona.

A hirdetések és ezek megfelelő díja szintén

Pedig igaz volt. Gercsey né ő nagysága ez egyszer tévesen volt informálva, mert Bányay Kálmán csakugyan fiatal, alig tizennyolc éves leányt vett nőül.

Az utcán ismerkedett meg vele, sápadt és vézna volt, nagyon szegényesen volt öltözve és sirt. Bányay Kálmán megszállította, megkérdezte, miért sir és a fiatal leány zokogva elbeszélte neki, hogy a kegyetlen házi ur egy forint hátrány miatt kilökte a lakásból, most a szabad ég alatt van, nincs a kihez forduljon, nincs senkije. Varrással kereste kenyerét, de most ezt sem teheti, mert a zsarnok házi ur a hátralékba lefoglalta varrógépét.

Bányay Kálmán nagyon megsajnálta a szegény gyermeket és magához vette. Neki nem voltak gyermekei, pedig milliómos volt, boldogga akarta tehát tenni a szegény árva leányt és gyermekeknek fogadta. Utóbb azonban má-t gondolt.

— Nőül veszem ezt a szegény leányt, — mormogta magában, — hadd nevéssen a világ!

A szegény leány mindenbe beleegyezett, nem azért, mert szerette Bányayt, nem tudta ő még mi a szerelem; keserűséggel telt szívébe még nem tudta magát befészkelni a szerelem bűbájos érzésébe... A nagy vagyon után sem áhitozott, mert jóformán még értéket sem tudta annak lefogni, csak beleegyezett, mert azt hitte, hogy mindennek muszáj úgy lenni, amint az öreg Bányay, az ő jölte-vője mondja és egy napon egész csendben végbe ment az esküvő.

Es Bányay Kálmán nem csalódott, mert a világ csakugyan — nevetett.

III.

Három hónappal Bányay Kálmán nősülése után nagy vigasság volt a »Vig pajtás-

tén a bejelentés alkalmával a titkárhoz küldendők, megelőlvén azt, hogy a hirdetés hány-szor eszközöndő. Az oly hirdetések, melyeknek díja előle be nem küldetik, nem fognak közébe tételni.

4. Miután az előkészítő bizottság az országos tanszerkiállításról katalogust is állít ki, felhívjuk kiállítóinkat, hogy a tárgyak leírását és jegyzékét három példányban csatolják bejelentéseikhez.

A katalogusban szintén eszközöndünk hirdetések, melyeknek díja egy nagy 8-adrét oldal után a bélyegen kívül 3 korona és minden újonnan megkezdett oldal 2 korona.

5. A beküldött tárgyakat a bizottság tűz ellen saját költségén biztosítja.

6. A beküldött tárgyakért a rendezőség felelősséget vállal.

7. A kiállítás tartalma alatt a kiállítási iroda előadásokat is eszközönd, ha erre a felektől megbízatást nyert, mielő 5%-ot von le.

8. A kiállításra bejelentett tárgyak 1894. aug. hó 10-ig annyival is inkább beküldendők, mert ellenesetben azok, mint későn érkezettek, visszaküldetnek.

E pontozatok között szó levén a kiállítási Értesítőről is, azerre való előfizet si felhívás szövegét is kiadta már az előkészítő nagybizottság elnöksége a következőkben:

Felhívás.

A mint azt már jó eleve a debreczeni, fővárosi és vidéki sajtó utján köztöltük, Debreczen sz. kir. város tanügyi társadalma elhatározta, hogy az 1896 évi milleniumi kiállítást megelőzőleg egy tanszerkiállítás rendezését készíti elő, f. évi augusztus hó 18-tól — szeptember hó 2-áig az ide / . és / . / . alatt csatolt általános- és részletes tervezetben körülírt módozatok szerint. Jelen felhívásunkban, miután a tervebe vett orsz. tanszerkiállítás teljesen körülvonalazva van, nem célnünk azt ismertetni, ezuttal csak az alábbi körülményekre hívjuk fel az iskolaszékek, gondnokságok, tanhatóságok, tankerületek, tanító-testületek, könyv-, tanszer- és tanszerkészítő, valamint az iparosok és gyárosok s általában a tanügygyel foglalkozók és tanügy iránt érdeklődők figyelmét:

Hogy a rendezendő orsz. tanszerkiállítás előkészítése, rendezése, célja, lefolyása stb. felől az érdekeltek és érdeklődők alapos és teljes tájékozást nyerhessenek: »Országos Tanszerkiállítási Értesítő« címen hivatalos közlönyt indít meg előkészítő bizottságunk folyó évi márczius hó 15-től kezdve.

Ezen »Ertesítő« a kiállítás hivatalos köz-

hoz» címzett fogadóban. Visított a hegedű, mintha nyuzták volna, bömbölt a nagybögő, mint a megvadult bölény és kelyeggett a cimbalom, mintha hatalmas jégeső verte volna. Hajlongó pinczerek futkostak össze-vissza és folyt a pezsgő patakent...

Mindez pedig azért történt, mert három magyar gentry mulatott javában.

Marci a vén primás, fáradtan dobta le hegedűjét a székre, a gavallok egyike pedig hirtelen magasra emelte pezsgővel telt poharát és vigan kiállított fel:

— Igyatok fiuk! Én a kicsike egészségére üritem poharam.

— Eljen, eljen! ordítottak a fiuk és pár pillanatra csend lett.

Az, ki az imént felszólt, csinos természetű, szép barna fiatal ember volt. Két pajtásánál jóval fiatalabbnak látszott és a pinczerek per méltóságos báró ur titulázták.

Báró Gombaházy Tihamér ismét elrikantotta, hogy éljén a kicsike, mire a fiuk vigan összekocintották poharukat és Marci cigány újra belefogott valami fránya nótába.

IV.

Az a kicsike, kire báró Gombaházy Tivadár oly gyakran üritette poharát, voltképpen nem volt más, mint a fiatal Bányay Kálmáné.

Az elegáns és csinos báró ur, ki az öreg Bányaynak távoli rokona volt és ki iparszerűen üzte a nőhódítást, elhatározta, hogy a tapasztalatlan fiatal asszonykat is meghódítja. Első kísérletét már megkette, az ut már megvolt törve, csak egyengemi kellett.

A báró urnak első látogatása semmj hatással sem volt ugyan a fiatal asszonyra; Bányay Kálmán bemutatja nevének, mint rokont és Bányayné nagyon szívelyesen fogadta

leményein kívül a kiállítás anyagára vonatkozó iránycikket, továbbá a kiállítás ügyében országsszerte folyó levelezéseket és híreket közöl, végre a kiállításra vonatkozó tudakozódásoknak és felvilágosításoknak ad helyet. Hirdetéseit által pedig a kiállítók s a szakközönség között állandó összeköttetést létesít és a kiállítás forgalmi sikerét ez által is biztosítja. A folyó évi márczius hó 15-étől fogva hetenként egyszer — csütörtökön — megjelenő kiállítási »Ertesítő« előfizetési ára 3 korona.

A kiállítási értesítőben közlendő hirdetések szakközönségre szükségessé tette a közügy érdekében legmérsékeltbb díj-tételek szabását. Az e tekintetből fölötte jutányos hirdetési árak a következők:

Mindegyik hirdetésért járó 60—60 fillér bélyeg illetéken kívül:

- a) 1 nagy negyedold oldal hirdetésért 8 korona
- b) 1 „ „ fél oldal „ 4 „
- c) 1 „ „ negy oldal „ 2 „

melynél kisebb hirdetés nem számíttatik. A nem magyar nyelvű hirdetések magyar nyelvre fordításának díja pedig így van megállapítva: nagy negyed oldal 8 korona, fél oldal 4 korona, negyed oldal, a minél kisebb díj nem számíttatik — 2 korona.

A kiállítási Értesítő megrendelési ára, valamint a fordítások és hirdetések díja is (a bélyeg illetékek együtt) előre küldendő be a kiállítási »Ertesítő« szerkesztőségébe (Debreczen kereskedelmi akadémia palota, Vántsa György iroda-vezető titkár és szerkesztő.)

Az országos tanszerkiállítást közvetlen megelőzőleg kiállítási katalógus is fog megjelenni. E szakmű irodalmi része legalább 6 kis 8-ad ivre van előirányozva. A katalógus a kiállítási tárgyak szak- és cégszerinti kiállításán és rövid ismertetésén kívül a kiválóbb kiállítási tárgyakról bővebb ismertetést is fölvehet; ez iránt a szerkesztőséghez kell az érdekeltek felnek fordulnia.

A kéziratok augusztus hó 1-ig küldendők be.

A katalógus hirdetési részébe szintén legkésőbb augusztus 1-ig vételnek közlemények fel. Ha nem magyar nyelven küldetik a hirdetés be, annak magyarra fordítása szerkesztőség utján eszközöltetik.

Egy kis oldal hirdetés díja (60 fillér bélyegilletéken kívül) 3 korona és minden újonnan megkezdett oldal 2 korona. A fordítási egy oldalért 2 korona (a megkezdett oldal egésznek számíttatik). Ugy a fordítás, mint a hirdetési díjak a bélyegilletékek együtt a szerkesztőséghez előre küldendők be.

A kiállítási katalógus-ára 60 fillér. Debreczen, 1884. Február hó 20-an. Csiky Lajos, az előkészítő nagybizott-

— mint rokont. De a báró ur nagyon gyakran tette tiszteletét, míg majdnem mindennapos vendég lett, s mert rendkívül ügyes társalgó volt, csakhamar megnyerte a fiatal Bányayné tetszését.

Mint tapasztalt és ravasz hódító, eleinte csak nagyon közönyös dolgokról társalgott, de később mindig mélyebben hatolt a komoly udvarlásba...

Beszélt a tapasztalatlan fiatal asszonynak éltető tavaszi napsugárról, lágyan susogó lombokról... kellemesen csicsérgő madárpárról... illatos virágokról... végre pedig — szerelemről.

A tapasztalatlan fiatal gyermek-asszony, mindannyiszor nagy élvezettel hallgatta végig a fess báró urat, míg egyszer valami leírhatatlan érzés szállta meg szívét. Eleinte még ő maga sem tudta ugyan megmagyarázni, hogy mi baja, csak érezte, hogy faj, nagyon faj a szíve, majd megreped.

Egy gondolat cikázott át egyszer-egyszer agyában, amitől mindannyiszor hevesen megrázkódott és amitől mindenáron szabadulni szeretett volna, de e gondolat, — minden erőlködés daczára, napról-napra erősebben lebilincselte...

Érezte, hogy belesett a ravasz báró ügyesen szőtt halójába... szerelmes lett, s ez a körülmény buskomorra tette, mert tudta, hogy férjes nő, tudta, hogy neki nem szabad szeretni.

Borzasztó kinokat szenvedett a fiatal asszony. Szerette, lángolóan szerette a fiatal bárót és mégis küzdött önmagával, megtámadta érzelmeit és daczolt azzal az óriási hatalommal, mely fogva tartotta... Becsületet akart maradni.

Sokszor zárkózott be szobájába és ke-

Székrekedést, nehézemésztést

megszüntet a Liebe-féle Sagrada-bor (J. LIEBE PÁL Drezda.)

Ezen izletes esszencia szabályozza a bélrészek megzavart tevékenységét. Ez nem a közönséges hashajtó szerek fokán áll, mint a rhubarbára, szenna, tamarinda és más drasztikus szerek; ez az emésztést nem zavarja, hanem elősegíti, sem fájdalmat nem okoz, sem különös életrendet nem követel és az adag mindegyre kisebbíthető. Magasabb életkorban, a testi tevékenység kezdődő lanyhulásánál, nélkülözhetetlen, — különben minden életkorban ajánlatos.

Eredetiben kapható: 1 és 1/2 literes palackokban Dr. Rotschneck V. Emil gyógyszerárában Debreczenben. 37

A közgazdasági bank részvénytársaság II. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

1894 évi márczius hó 4-én, délelőtt 10 órakor tartja meg Debreczenben,

A VÁROSHÁZA KIS TANÁCSTERMÉBEN

melyre a t. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok értelmében a közgyűlésen jogaikat csak úgy gyakorolhadják, ha részvényeiket a közgyűlés előtt legalább három nappal vagy a társulat pénzárányál, vagy Budapesten a magyar ipar- és kereskedelmi banknál leteszik.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt 1893. évi üzletről.
 2. A felügyelő bizottság jelentése s ennek kapcsán
 3. Határozathozatal a múlt évi nyereség felosztására és az igazgatóság e tárgyban indítványára vonatkozólag.
- Az igazgatóság és a felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása, vagy megtagadása feletti határozathozatal.
- Debreczenben, 1894. évi február 2-iki ülésükből

Az igazgatóság.

Jegyzet. Az évi mérleg, valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése nyolcz nappal a közgyűlés előtt a társulat irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthető. (65.)

Ifj. PÁJER JÓZSEF

DEBRECZENBEN

Üzletemet ugyan e házba, a szeglet helyiségbe

teszem által

A költözködés előtt az összes raktáron levő árukat, a megkönnyítés végett

leszállított áron árúsítom ki.

Ugymint: Ét-, tea-, kávé-, mocca- és mosdó-készletek.

Asztali- és függő-lámpák villanyégőkkel.

Üvegéből sör-, bor-, lükör-készletek.

Kina ezüsből DISZTÁRGYAK, EVŐ-ESZKÖZÖK.

Fa- és bádóg-tálcák. — Faldiszek.

Virágvázákat, dísz asztalok, figurák, ampelek stb. stb.

6

Maradok tisztelettel

ifj. PÁJER JÓZSEF.

és Hajdúvármegye Debreczen sz. kir. város Főispánjától.

140/1894.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város márczius havi rendes közgyűlésén egy tanácsnoki állás, mely évi egyezerhatszáz (1600) frt fizetésből álló javadalmazással, az elnöki titkári állás, mely évi egyezer (1000) frt fizetésből álló javadalmazással van összekötve, továbbá az ezen két állás betöltése folytán esetleg üresedésbe jövő más állások választás utján fognak betöltetni.

Ezen hivatali állásokra ezennel pályázat hirdetik s felhívják a pályázni kívánók, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényeket, hozzám, mint a kijelölő bizottság elnökéhez, folyó évi márczius 15-ikének délután 5 órájáig annyiival inkább benyujtsák, mert később érkező pályázati kérvények tekintetbe vétetni nem fognak.

Debreczen, 1894 február hó 16

(75.)

Gróf Degenfeld József.

„DEBRECZEN” NYOMDÁJA

(FÖTÉR 1828. SZ. A. CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN. (A m. kir. főpostával szemben)

teljesen újonnan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat:

takarékpénztári, kereskedelmi

ügyvédi és községi nyomtatványokat.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KÉSZIT:

Gyászjelentéseket, bál- és lakodalmi meghívókat.

ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT,
TÁNCZRENDEKET és ÉTLAPOKAT.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések ERDÉLYI ISTVÁN nyomdai művezető nevére czimzendők.

Nyomdánkat, hol északkeleti Magyarország legrégebb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN”,

és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szíves pártfogásába.

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

Hirdetések a „DEBRECZEN” czimű lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

SAZMLÁKAT, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET,
bor- és rum-vignetteket, falragaszokat,
MINDENNEMÜ KÖRLEVELEKET és ÁRJEGYZÉKEKET.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

FOLYÓÍRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással

jutányos árakon.

Bírósági, végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.